

เอกสารประกอบการประกวดนวัตกรรม
ด้านการบริหารจัดการ
โครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ
โรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม
อำเภอเชิงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม
(Smart with Heart Innovation)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำรายงานนวัตกรรม ด้านการบริหารจัดการ โครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ประจำปีการศึกษา 2568 นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) ซึ่งได้รายงานถึงความเป็นมา จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน กระบวนการปฏิบัติงานหรือขั้นตอนการทำงานซึ่งประยุกต์ใช้วงจร PDCA อันประกอบด้วย ขั้นวางแผน (P) ขั้นวางแผน (D) ขั้นดำเนินงาน (C) ขั้นติดตามตรวจสอบ ประเมินผล (A) ขั้นพัฒนาแก้ไข/ปรับปรุง รวมทั้งได้รายงานผลการดำเนินการ ผลสัมฤทธิ์ประโยชน์ที่ได้รับปัจจัยความสำเร็จบทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned) ข้อเสนอแนะ การเผยแพร่ผลงาน การได้รับการยอมรับ และภาพกิจกรรม ตัวอย่างแนวทางการบูรณาการนวัตกรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน แบบรายการผลการทำกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรม ในคาบกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรมของนักเรียน

โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ท่าน คณะกรรมการประเมินผลงานและจะเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนหรือผู้ที่สนใจ ตลอดจน ผู้ที่กำลังจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทั้งในด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นต่อไปได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ นายทิวา วรโยธา ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม นางผุสดี สิงห์ทอง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม และขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่สนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจ จนผลงานประสบผลสำเร็จในครั้งนี้

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
รายงานผลการดำเนินงานนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินการ	2
ขั้นตอนการดำเนินงาน	3
ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์	8
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	14
บทเรียนที่ได้รับ	14
ปัญหาและอุปสรรค	15
การเผยแพร่	16
บรรณานุกรม	19

แบบรายงานผลการดำเนินงานนวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ

โครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ชื่อผลงาน นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation)
 สถานศึกษา โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด
 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

จากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปีพ.ศ. 2560 – 2579 เป็นการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จะเห็นได้ชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงในยุคที่เทคโนโลยีได้สร้างผลกระทบอย่างมากต่อการศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านรูปแบบการเรียนการสอน การเข้าถึงแหล่งความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียนอีกต่อไป แต่สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ตลอดเวลาผ่านทางอินเทอร์เน็ตและสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่าปัจจุบันกำลังเข้าสู่ยุคของ “ปัญญาประดิษฐ์ หรือที่ใคร ๆ ก็เรียกกันว่า AI (Artificial Intelligence)” เมื่อพูดถึง AI ที่คุ้นหูคงหนีไม่พ้น Siri ของ iOS , Bard ของ Google หรือ ChatGPT ของ OpenAI ที่เป็นกระแสในวงการการศึกษาของไทยอย่างมากช่วงต้นปี 2023 ที่ผ่านมามีอิทธิพลมากขึ้นในชีวิตประจำวัน โรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างทักษะความสามารถของนักเรียนในการเข้าใจ ใช้งาน วิเคราะห์ และประเมินเทคโนโลยี AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีวิจารณญาณ รวมถึงความเข้าใจถึงผลกระทบของ AI ต่อสังคมและจริยธรรม (The World Economic Forum, 2023)

การเรียนรู้จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตให้ดีขึ้น ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพนั้น ได้มีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหัวใจของการปฏิรูปการศึกษานั้นต้องตระหนักถึงผู้เรียนและครูผู้สอนเป็นสำคัญ และกลไกที่สำคัญมากประการหนึ่ง ซึ่งช่วยให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดังกล่าวประสบความสำเร็จก็คือ ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาจากแนวทางดำเนินการแบบเดิมไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ โดยจัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเวทีที่มีบรรยากาศและวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้สำหรับสมาชิกทุกคน ได้ทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ตลอดจนนวัตกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนสมัยใหม่ อีกทั้งเป็นเวทีที่ช่วยสร้างพลังขับเคลื่อนให้การปฏิรูปการเรียนรู้

ประสบผลสำเร็จ คือ การบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (ดาวรรณ, 2561)

ซึ่งผู้บริหาร คณะคุณครู และบุคลากร ได้มีการบริหารจัดการโรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม รวมถึงจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปีพ.ศ. 2560 – 2579 โดยได้ตั้งวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ภายในปี พ.ศ. 2569 โรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคมเป็นโรงเรียนคุณภาพ เรียนดี มีสุข และเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล บนพื้นฐานความพอเพียง” อีกทั้งโรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคมได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมและกระบวนการต่าง ๆ ที่ใช้การวิเคราะห์ (Analysis) และการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นนวัตกรรมที่ตอบสนองกับหลักสูตรสถานศึกษา และวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พร้อม ๆ กับการพัฒนาปัญญาภายใน หรือความฉลาดทางด้านอารมณ์ (EQ) ความฉลาดทางด้านสังคม (SQ) เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ให้รู้จัก รู้ใช้ รู้ทัน รู้รอบสื่อ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดยไม่ให้ถูกครอบงำหรือ Disrupt ในยุคที่มีปัญญาประดิษฐ์ (AI) สอดแทรกอยู่ในทุกช่วงการใช้ชีวิตประจำวัน

จะเห็นได้ว่าจากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้บริหาร คณะคุณครู และบุคลากรโรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม ต้องการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความฉลาดทางด้านอารมณ์ (EQ) ความฉลาดทางด้านสังคม (SQ) รู้จักคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ด้วยตัวเอง หรือ คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล (Logical Thinking) นั้นเอง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ก้าวทันตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วอยู่เสมอ โรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคมจึงได้นำเสนอ “นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation)” ซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนาปัญญาภายใน ความฉลาดทางด้านอารมณ์ (EQ) ความฉลาดทางด้านสังคม (SQ) ของผู้เรียน เพื่อทำให้เกิดความรู้เท่าทันต่ออารมณ์และความรู้สึกจิตใจของตนเอง สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์สาเหตุ และผลลัพธ์ ทำให้เกิดปัญญา และความสุข โดยโรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคมมีขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) ด้วยการดำเนินการร่วมกับ “CHKP MODEL”

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

- 1) ส่งเสริมให้นักเรียนของโรงเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นพลเมืองที่ดี
- 2) ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการในการพัฒนาปัญญาภายใน ความฉลาดทางด้านอารมณ์ (EQ) ความฉลาดทางด้านสังคม (SQ) และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (O-NET)
- 3) เพื่อให้คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น

- 4) เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งคุณภาพ ที่มุ่งเน้นการดำเนินการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องผ่าน “CHKP MODEL”

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- 1) นักเรียนโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมระดับชั้น ม.1 - ม.6 จำนวน 350 คน ได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ฯ ร่วมกับการบูรณาการกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรม นักเรียนได้คะแนนการประเมินพฤติกรรมระดับผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไปร้อยละ 80

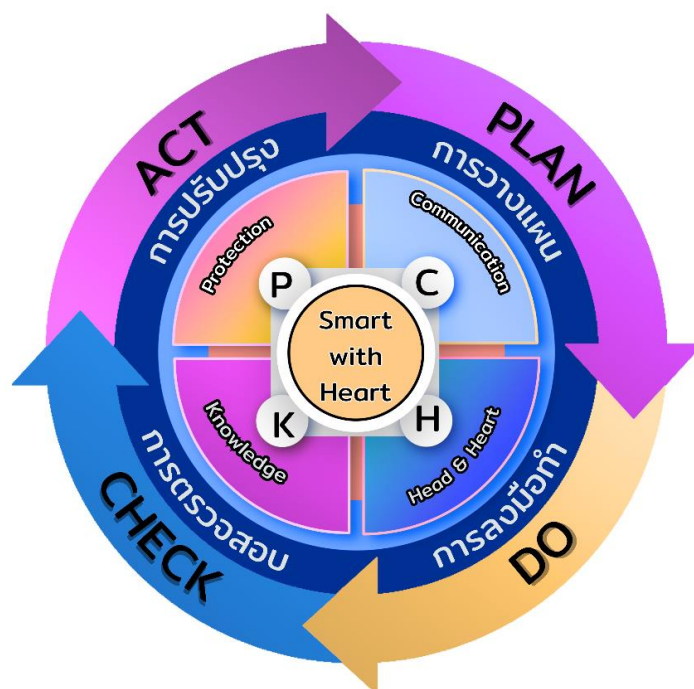
เชิงคุณภาพ

- 1) โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมมีแนวโน้มผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ม.3 และม.6 ที่เพิ่มสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างปีการศึกษา 2566 และ ปีการศึกษา 2567
- 2) ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมมีคุณธรรมจริยธรรมจนเป็นที่ประจักษ์ และ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่บุคคลอื่น

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ได้นำกระบวนการจัดการความรู้มาบูรณาการและวิธีการได้มาขององค์ความรู้ ได้แก่ การประชุมประจำเดือน การพบปะพูดคุย การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน การทบทวนวรรณกรรม เป็นต้น ซึ่งในการบริหารจัดการโรงเรียนและการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมได้นำนวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) ด้วยการดำเนินการร่วมกับ “CHKP MODEL” ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงานดังแผนภาพในการบริหารจัดการโรงเรียนและการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้รูปแบบ CHPK MODEL เป็นกรอบในการดำเนินการและ ใช้วงจรคุณภาพ PDCA เพื่อตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงาน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

การขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation)
ด้วยการดำเนินการร่วมกับ “CHKP MODEL”

กระบวนการในการจัดกิจกรรมใช้ CHPK MODEL หมายถึง รูปแบบของระบบและกระบวนการทำงานที่ใช้ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการบริหารจัดการโรงเรียนและการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ประกอบด้วย

C มาจาก Communication หมายถึง การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ที่ทำให้สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุ เป้าหมาย โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

H มาจาก Head & Heart หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจริงของสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างเต็มตามศักยภาพ

K มาจาก Knowledge หมายถึง การบริหารการทำงานของสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานบนองค์ความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจหลักการและสภาพปัญหา ในการดำเนินงานแล้วนำมาผลที่ได้รับมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนา ให้ดีขึ้น

P มาจาก Protection หมายถึง การป้องกันไม่ให้เกิดสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานเกิดปัญหาอุปสรรคขณะทำงาน โดยการใช้ความรู้จากการดำเนินงานที่นำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาแล้วเป็นเครื่องมือหลักในการป้องกันปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้

โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมมีการริเริ่มพัฒนาสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียนมีแผนปฏิบัติการสอดคล้องกับมาตรฐาน ภาระงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าและมีการนำไปปฏิบัติจึงบรรลุตามเป้าหมาย มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการการเรียนรู้และเผยแพร่ให้แก่สถานศึกษาใกล้เคียงโดยใช้ CHPK MODEL ในการบริหารงาน ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

C : Communication การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ที่ทำให้สมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดความเข้าใจและสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุ เป้าหมาย โดยมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง

- 1) ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนร่วมกันออกแบบกิจกรรมและร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับนักเรียน
- 2) ผู้ปกครองและคนในชุมชนได้สอดส่องดูแลพฤติกรรมนักเรียนที่ไม่ดี และการสร้างทัศนคติที่ไม่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

H : Head & Heart การปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจจริงของสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อย่างเต็มตามศักยภาพ

K : Knowledge การบริหารการทำงานของสมาชิกในองค์กรหรือหน่วยงานบนองค์ความรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อผู้บริหารและคณะครูมีความเข้าใจหลักการและสภาพปัญหา ในการดำเนินงานแล้วนำมาผลที่ได้รับมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนา ให้ดีขึ้น

P : Protection การป้องกันไม่ให้อาสาสมัครในองค์กรหรือหน่วยงานเกิดปัญหาอุปสรรคขณะทำงาน โดยการใช้ความรู้จากการดำเนินงานที่นำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาแล้วเป็นเครื่องมือหลักในการป้องกันปัญหา และอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้

- 1) จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความรู้ประสบการณ์ และทักษะชีวิตให้กับนักเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เช่น
 - กิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรม
 - กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม
 - กิจกรรมวันเสาร์เข้าวัด
 - กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 - กิจกรรมคนดีศรีเชียงขวัญ
 - กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี
 - กิจกรรม รด.จิตอาสา
 - กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระทุกวันศุกร์
 - กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ (zero waste school)

2) ให้ความรู้ และส่งเสริมให้ผู้บริหาร คณะครู และนักเรียนของโรงเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นพลเมืองที่ดี

3) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและคนชุมชนเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความเป็นพลเมืองที่ดี โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ได้นำวงจรหรือแนวคิด PDCA มาใช้เป็นกรอบในการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

P (Plan) การวางแผน

1) ศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับคณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันอภิปราย คัดวิเคราะห์ ดูสภาพปัญหาในปัจจุบันซึ่งส่งผลต่อสภาพสังคม และตัวนักเรียนเอง เช่น ปัญหาการทิ้งขยะ

ไม่เป็นการละเลยในการทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบในแต่ละชั้น นักเรียนมาโรงเรียนสายไม่ทันเวลาทำความสะอาด โดยภาพรวมแล้วทำให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบและมีลักษณะที่ไม่พึงประสงค์

2) สร้างความตระหนัก ความเข้าใจ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำกิจกรรมต่างๆ มีความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ตั้งใจทำงานที่ครูได้มอบหมาย

3) วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบกิจกรรม โดยเฉพาะคณะกรรมการสภานักเรียน ประสานงานกับครูที่ปรึกษาในการดำเนินกิจกรรม เช่น การแต่งตัวถูกระเบียบ การมาโรงเรียนแต่เช้า การทิ้งขยะให้เป็นทีและรักษาความสะอาดอยู่เสมอ

4) คณะครูมีการประชุมวางแผน และออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) ในรายวิชาที่รับผิดชอบ

5) คณะครูศึกษาและแบบออกกิจกรรมจิตตปัญญา จากแหล่งต่างๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

D (Do) การดำเนินกิจกรรม กิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรมเป็นการดำเนินกิจกรรมโดยใช้วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศโดย การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้ใช้นวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) ในกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษา กิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมวันเสาร์เข้าวัด กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมคนดีศรีเชียงขวัญ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรม รด.จิตอาสา กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระทุกวันศุกร์ กิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ (zero waste school) และกิจกรรมโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยปลอดยาเสพติดและอบายมุข คณะครูมีการจัดกิจกรรมโดยบูรณาการนวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม ในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นนำ เพื่อเตรียมสภาวะจิตให้พร้อมในการเรียนรู้ของนักเรียน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรมเข้าสอนและปฏิบัติกิจกรรมจิตตปัญญาร่วมกับนักเรียน ตามตารางเรียนของนักเรียน

C (Check) การตรวจสอบ

1) สนับสนุนส่งเสริมนักเรียน ให้ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม มีจิตสาธารณะ มีความตรงต่อเวลา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ และความมีวินัยมุ่งมั่นในการทำงานที่ครูมอบหมาย

2) กำกับ ติดตาม ดูแลตรวจสอบและประเมินผล โดยยึดกฎระเบียบข้อตกลงในการปฏิบัติกิจกรรมโดยครูคอยให้คำแนะนำ คอยให้กำลังใจและชื่นชมนักเรียนที่ปฏิบัติได้ถูกต้องและเป็นกิจวัตร มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์โดยใช้การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่แต่ละคนได้รับมอบหมายประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

3) หัวหน้าห้องหรือสภานักเรียน ทำสรุปกิจกรรมส่งครูผู้รับผิดชอบหลังดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น

A (Act) การปรับปรุงการดำเนินงาน

การสะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ดำเนินการดังนี้

1) การทบทวนการปฏิบัติงาน (AAR : After Action Review) หลังเสร็จสิ้นแต่ละกิจกรรมซึ่งเป็นการทบทวนวิธีการทำงานทางด้านความสำเร็จ และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการทำกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

2) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกิจกรรมที่ทำหลังจากกิจกรรม AAR เสร็จสิ้นเสร็จแล้ว เพื่อหาแนวทางพัฒนาหรือร่วมกันแก้ปัญหา โดยร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร นักวิชาการต่างๆ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนานักเรียน

3) การดำเนินงานทุกขั้นตอนหากมีปัญหาหรือต้องปรับปรุงในเรื่องใดให้ย้อนกลับไปขั้นตอนที่ 1-4 ตามลำดับขั้นตอน

4) ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการเป็นระยะระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

5) สรุปและรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง นักเรียน

6) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆ เช่น กลุ่มไลน์ผู้ปกครอง นักเรียน เว็บไซต์ของโรงเรียนเชิงขวัญพิทยาคม และขยายผลเพื่อสร้างเครือข่ายการดำเนินงาน

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) คือกระบวนการในการพัฒนาปัญญาภายใน ความฉลาดทางด้านอารมณ์ (EQ) ความฉลาดทางด้านสังคม (SQ) ของนักเรียน เพื่อทำให้เกิดความรู้เท่าทันต่ออารมณ์และความรู้สึกของตนเอง สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์สาเหตุ และผลลัพธ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อให้เกิดปัญญา และความสุข ซึ่งกระบวนการทัศน์ของกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรมพัฒนาปัญญาภายใน ทั้ง 5 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมจิตจดจ่อ คือ การสร้างสมาธิในการเรียนของผู้เรียนให้จดจ่อกับเรื่องที่เกิดขึ้น มุ่งมั่น หรือกำลังมีสมาธิอยู่กับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในการเรียนรู้ในขณะที่ครูกำลังสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมาธิต่อสิ่งที่กำลังเรียนรู้ ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ของครูอาจจะใช้การเรียนรู้แบบใช้อุปกรณ์ และแบบไม่ใช้อุปกรณ์ ซึ่งตัวอย่างกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนจดจ่อ ก็เพื่อจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เกิดความสนุกสนาน และให้ผู้เรียนมีสมาธิในการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมการส่งน้ำ กิจกรรมการส่งหลอด การส่งยางในหลอด ส่งปิงปองด้วยข้อนิ้ว กิจกรรมการร้อยพวงมาลัย เป็นต้น

2. กิจกรรม Brain gym คือ การพัฒนาสมองทั้งสองซีกของผู้เรียนให้มีความทำงานที่ดีมากขึ้น โดยการใช้การฝึกอย่างง่าย ๆ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการได้ยิน การมองเห็น เพิ่มประสิทธิภาพในการจดจำ ช่วยให้ผู้เรียนสมองตื่นตัวและยังช่วยให้ผู้เรียนผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกสดใส พร้อมทั้งจะเรียนรู้ ประโยชน์ของกิจกรรม Brain gym

- ช่วยให้ผู้เรียนทั้งสองซีกทำงานประสานกันได้ดี
- เพื่อกระตุ้นสมองส่วนการคิดหาเหตุผล การคิดแก้ปัญหา รวมทั้งทักษะทางด้านภาษา
- ช่วยให้ผู้เรียนตื่นตัวจดจำได้ง่ายขึ้น
- ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด

3. กิจกรรมโยคะ คือ การสร้างความสมดุลของร่างกาย-จิตใจ และจิตวิญญาณ ของผู้เรียน โดยรวมให้เป็นหนึ่งเดียวซึ่งการฝึกโยคะจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การออกกำลังกายหรือการฝึก

ทำโยคะ การหายใจหรือลมปราณ การทำสมาธิ โดยการฝึกทำโยคะจะกระตุ้นอวัยวะและต่อมต่าง ๆ ในร่างกายให้ทำงานดีขึ้น สุขภาพจึงดีขึ้น

การฝึกโยคะกับโรงเรียน ในแต่ละวันการเตรียมตัวผู้เรียนก่อนเรียนนั้นมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการจัดการเรียนการสอน เพราะเมื่อผู้เรียนพร้อม ก็จะเรียนรู้ทุกอย่างได้อย่างรวดเร็ว แนวทางที่โรงเรียนใช้เพื่อเตรียมผู้เรียนก่อนเรียนในแต่ละวันนั้น กิจกรรมอย่างหนึ่งในหลาย ๆ กิจกรรมที่ครูใช้คือ กิจกรรมโยคะนั่นเอง โยคะเป็นแนวทางการฝึกควบคุมตัวเองทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ผู้ฝึกสัมผัสถึงความสุข มีสุขภาพแข็งแรง มีบุคลิกภาพที่ดี ควบคุมอารมณ์ได้ดีประสานกับความเข้าใจในธรรมชาติ ทำให้มีจิตใจละเอียดอ่อน และอ่อนโยน

4. กิจกรรม Body scan คือ การทำให้ผู้เรียนรับรู้ความรู้สึกที่ร่างกาย โดยมีเป้าหมายเพื่อทำให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลาย ซึ่งความรู้สึกผ่อนคลายจะช่วยให้การเรียนรู้ได้ดีกว่าความรู้สึกเครียด หรือกังวลใจ เพราะกิจกรรมนี้จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกสงบ เมื่อสงบผู้เรียนก็ยิ่งเรียนรู้และมีการคิดวิเคราะห์ ใคร่ครวญได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการใช้กิจกรรม Body Scan เพื่อเป็นการฝึกฝนสติให้กับผู้เรียน เมื่อผู้เรียนมีการฝึกฝนสติบ่อยๆ จะทำให้ผู้เรียนกลับมารู้ตัวไวหรือ ชำนาญมากขึ้นในการกลับมารู้ตัวเอง หรืออาจจะดึงจิตกลับมาอยู่ที่ความรู้สึกทางกาย ไม่ให้ฟุ้งซ่าน พอผู้เรียนเริ่มชำนาญการรู้สึกทางกายแล้ว ก็สามารถฝึกฝนสู่การรู้เท่าทันความคิดที่เกิดขึ้น รู้เท่าทันความรู้สึกของอารมณ์อื่นที่เกิดขึ้นได้นั่นเอง ซึ่งกิจกรรม Body Scan มีรูปแบบคือ กิจกรรมแบบยืน กิจกรรมแบบนั่ง และกิจกรรมแบบนอน โดยมีขั้นตอนของกิจกรรม Body Scan คือ

- 1) ขั้นเตรียม : คือการทำจิตใจร่างกายให้พร้อม
- 2) ขั้น Scan ใส่ข้อมูลที่ดี : เปิดเพลง เล่นิทาน หรือบรรยายในสิ่งที่ดี ๆ เพื่อความผ่อนคลาย
- 3) ขั้นปลุก : ทำกิจกรรมกระตุ้นให้ร่างกายกลับมาใช้ประสาทสัมผัสทุกส่วนได้อย่างเต็มที่อีกครั้งประโยชน์ของกิจกรรม Body Scan คือ
 - ช่วยลดความกังวลและความเครียด
 - ช่วยฝึกสติ การรู้ตัว การอยู่กับปัจจุบัน
 - ช่วยให้ผู้รู้สึกผ่อนคลาย

5. กิจกรรมเดินกำกับสติ กิจกรรมผู้เรียนเดินกำกับสติเป็นวิธีการฝึกให้มีสติรู้ตัว จดจ่อ มั่นคงกับการก้าวเดิน มีสมาธิทำให้รู้สึกผ่อนคลาย กิจกรรมการเดินกำกับสติ คือ การเอาสัมผัสที่เกิดขึ้นในระหว่างการเดินทาง เชื่องช้ามาเป็นจุดในการตั้งสติ คล้ายกับการกำหนดลมหายใจที่ใช้ในการฝึกสมาธิในท่านั่ง การฝึกสติอยู่กับขณะเวลาที่ประสาทการรับรู้ อยู่กับปัจจุบัน ช่วยให้สติของผู้เรียนมั่นคงขึ้น และยังเป็นเสมือนจุดยึดเหนี่ยวให้กับจิตเมื่อผู้เรียนไม่ตั้งอยู่ในสมาธินั่นเอง

4. ผลการดำเนินงาน

1) นักเรียนโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 97.43 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียนโดยแบบประเมิน ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80

ที่	ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	จำนวนนักเรียนตามผลการประเมินระดับคุณภาพ (คน)				จำนวนนักเรียน ที่ได้ระดับดีขึ้นไป	คิดเป็นร้อยละ
			ไม่ผ่าน	ผ่าน	ดี	ดีเยี่ยม		
1	มัธยมศึกษาปีที่ 1	56	-	-	6	50	56	100
2	มัธยมศึกษาปีที่ 2	78	-	3	12	63	75	96.15
3	มัธยมศึกษาปีที่ 3	58	-	2	11	45	56	96.55
4	มัธยมศึกษาปีที่ 4	38	-	1	7	30	37	97.37
5	มัธยมศึกษาปีที่ 5	69	-	2	12	55	67	97.10
6	มัธยมศึกษาปีที่ 6	51	-	1	5	45	50	98.04
รวม		350	-	9	53	288	341	97.43

2) โรงเรียนเชิงขวัญวิทยาคมมีแนวโน้มผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ม.3 และม.6 ที่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2566 และ ปีการศึกษา 2567

เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET)

ประจำปีการศึกษา 2565 – 2567 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายวิชา	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ผลต่าง 2566-2565	ปีการศึกษา 2567	ผลต่าง 2567-2566
ภาษาไทย	45.56	45.87	+ 0.31	46.72	+0.85
คณิตศาสตร์	20.82	19.26	-1.56	21.83	+2.57
วิทยาศาสตร์	29.54	27.56	- 1.98	29.71	+2.15
ภาษาอังกฤษ	30.69	28.55	- 2.14	25.74	-2.81
รวมเฉลี่ย	31.65	30.31	- 1.34	31.00	+0.69

เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดิฉันพื้นฐาน (O-NET)

ประจำปีการศึกษา 2565 – 2567 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

รายวิชา	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ผลต่าง 2566 - 2565	ปีการศึกษา 2567	ผลต่าง 2567-2566
ภาษาไทย	33.64	30.71	-2.93	39.39	+8.68
คณิตศาสตร์	15.64	15.56	-0.08	24.17	+8.61
วิทยาศาสตร์	25.98	25.75	-0.23	37.43	+11.68
สังคมศึกษา	28.71	29.05	+0.34	38.46	+9.41
ภาษาอังกฤษ	18.73	23.42	+4.69	25.00	+1.58
รวมเฉลี่ย	24.54	24.90	+0.36	32.89	+7.99

3) โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2568-2572)

4) โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมได้รับรางวัล IQA AWARDS ระดับดีเด่น โรงเรียนขนาดเล็ก

5) นายทิวา วรโยธา ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ได้รับรางวัล ครูชน คนคุณธรรมระดับเขต
ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

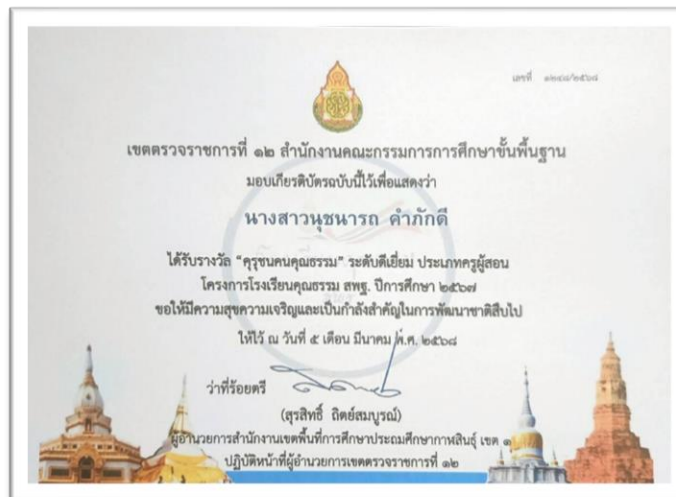
6) นายทิวา วรโยธา ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ได้รับยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น "ข้าราชการที่ดี
133 ปี กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีการศึกษา 2567

- 7) นางผุสดี สิงห์ทอง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม รางวัลรองผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2567

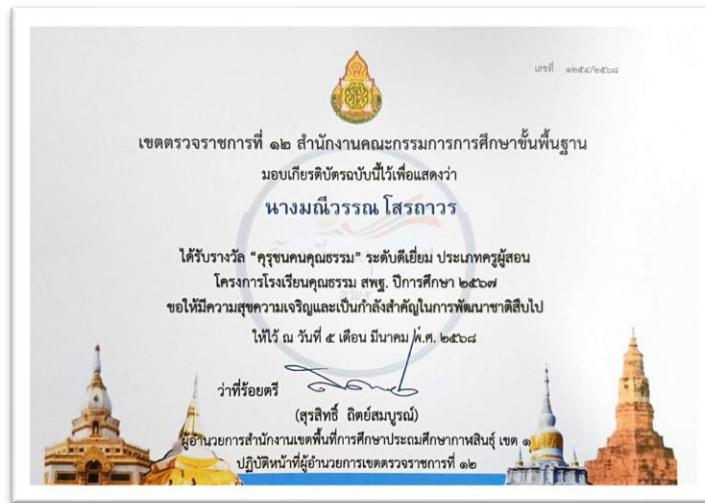
- 8) นางสาวนุชนารถ คำภักดี ครูชำนาญการพิเศษ ได้รับรางวัล ครูชน คนคุณธรรม ระดับเขตตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

- 9) นางสาวนุชนารถ คำภักดี ครูชำนาญการพิเศษ ได้รับรางวัล ครูดีศรีสาเกตุ ประจำปี 2567

10) นางมณีวรรณ โสรถาวร ครูชำนาญการพิเศษ ได้รับรางวัล ครูชน คนคุณธรรม ระดับเขตตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

11) นางสาวจุฑารัตน์ ประเสริฐสังข์ ตำแหน่งครู ได้รับรางวัล ครูชน คนคุณธรรม ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

12) นางสาวจิตวดี ทานะขันธุ์ ครูชำนาญการ ได้รับรางวัล ครูชน คนคุณธรรม ระดับเขตพื้นที่การศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

13) นายเจษฎา ดาชนบทและนายชุตินันท์ คำมุงคุณ ได้คัดเลือก เป็นเยาวชนดีเด่น ระดับจังหวัด ร้อยเอ็ด ประจำปี 2567

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ :

- 1) นายทิวา วรโยธา ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ที่ได้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้คณะคุณครูในโรงเรียนการขับเคลื่อนนวัตกรรมผ่าน CHKP MODEL
- 2) นางผุสดี สิงห์ทอง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ที่ปรึกษาด้านการสร้างนวัตกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) และการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) นางมณีนวรัตน์ ไสธการวร หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการที่ได้อำนวยความสะดวกในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET)
- 4) นายก่อเกียรติ แร่ทอง และนางสาวจุฑารัตน์ ประเสริฐสังข์ ครูแกนนำผู้รับผิดชอบนวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation)
- 5) คณะคุณครูและบุคลากรโรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

6. บทเรียนที่ได้รับ

ศึกษานำผลมาประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (O-NET) ไปใช้ในการวางแผนคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนคุณภาพ

ผลการทดสอบ O-NET เป็นเครื่องมือสะท้อนคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมจึงได้นำมาวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย ปรับปรุงการเรียนการสอน และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ “โรงเรียนคุณภาพ” ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการโครงการต่างๆ เช่น โครงการค่ายคุณธรรม กิจกรรมวันเสาร์เข้าวัด โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระฯ และโครงการทิว O-NET ม.3 ม.6 เป็นต้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) **การวิเคราะห์** โรงเรียนมีการวิเคราะห์ผลคะแนน O-NET ปีที่ผ่านมาของโรงเรียน นำผลคะแนนเฉลี่ยรวม และรายสาระ มาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียน และเปรียบเทียบผลการสอบกับเกณฑ์ระดับประเทศ/เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดูแนวโน้มคุณภาพผู้เรียน

2) **กำหนดเป้าหมาย** โรงเรียนการพัฒนา วางเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นและกลุ่มสาระ ตั้งเป้าหมายเชิงคุณภาพ เช่น คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา หรือมีนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำลดลดวางแผนจัดการเรียนการสอน

3) **ปรับปรุง** โรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดอ่อนที่พบและดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ เช่น ค่าวิชาการ ชุมนุมเสริมทักษะ โครงการติว O-NET คาบเรียนของสาระฯ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ภาษาไทย และสังคมศึกษา

4) **พัฒนา** ส่งเสริมครูผู้สอนในโรงเรียน ให้มีการพัฒนา เรียนรู้ อบรมเกี่ยวกับเทคนิคการสอนและการวัดประเมินผลที่หลากหลาย การออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาสติ สมาธิ ปัญญาของผู้เรียน อีกทั้งมีการส่งเสริมให้คณะครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในสาระฯ เดียวกันและต่างสาระฯ ติดตามและประเมินผลต่อเนื่อง ผ่านกระบวนการ PLC

5) **ติดตามและประเมินผล** โรงเรียนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์หลังการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ และนำข้อมูลมาปรับปรุงแผนพัฒนาในรอบถัดไป

7. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

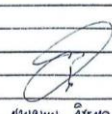
1. เนื่องจากเทคโนโลยีมาเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนยุคปัจจุบัน ซึ่งหากนักเรียนพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไป เช่น การค้นหาคำตอบจากอินเทอร์เน็ตโดยไม่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ ด้วยตนเองอาจส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการทางสมองและการคิดวิเคราะห์ลดลง ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลด้วยตนเองได้ขาดทักษะการคิดวิเคราะห์การจดจำข้อมูล และการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองได้

2. ความเหลื่อมล้ำทางการเข้าถึงเทคโนโลยีของนักเรียน เพราะนักเรียนบางคนไม่มีอุปกรณ์ หรือมีอินเทอร์เน็ตช้า ทำให้เข้าถึงเนื้อหาได้น้อยกว่าคนอื่น อาจส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการเรียนรู้และพัฒนา

3. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังไม่เสถียรเท่าที่ควร และจุดกระจายสัญญาณยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ อาจส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง

4. ครู และบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน อาจส่งผลให้ครูไม่สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น การเรียนแบบ Active Learning, PBL, หรือการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตแควทิฟ เป็นต้น

4. นายอุเทน วรรณกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนพยอมน้อย ตำบลบ้านเขือง อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ได้นำคณะครูและนักเรียน โรงเรียนบ้านดอนพยอมน้อย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 15 คน มาศึกษาดูงานโครงการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในกิจกรรมโรงเรียนปลอดขยะ (Zero Waste School) ณ โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2566

แบบบันทึกการตรวจเยี่ยม		
วัน เดือน ปี	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจเยี่ยม ลงชื่อ และตำแหน่ง (ถ้ามี)	หมายเหตุ
๒๓ ส.ค. ๒๕๖๖	วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ นายอุเทน วรรณกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนพยอมน้อย นำคณะครูและนักเรียน จำนวน 15 คน มาศึกษาดูงานโรงเรียนปลอดขยะ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านปลอดขยะภายในโรงเรียนต่อไป ซึ่งข้าพเจ้าได้รับชมข้อมูลและรูปภาพ เกี่ยวกับโรงเรียนปลอดขยะ	
	 นายอุเทน วรรณกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนพยอมน้อย	

การเผยแพร่แบบอย่างที่ดีของสถานศึกษา

โรงเรียนนำโครงการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เพื่อจะได้นำผลไปใช้ได้กว้างขวางและเป็นที่ยืนยันได้แน่นอนยิ่งขึ้น โดยเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ของโรงเรียน (www.chkp.ac.th) ช่องทาง Facebook Page โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม จัดแสดงนิทรรศการในกิจกรรมวันสำคัญต่างๆของโรงเรียน จัดทำจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ จัดแสดงผลงานเพื่อรับการประเมินภายในและการประเมินภายนอกสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนให้การยอมรับ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ทักษะชีวิต เพื่อเป็นพลเมืองที่ดี และโรงเรียน คณะครู และนักเรียน

บรรณานุกรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ -

๒๕๗๙. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด

ดาวรรณณ ถวิลการ. (2561). ภาวะผู้นำการสร้างองค์ความรู้ของผู้บริหารและครูในศตวรรษที่ 21

KNOWLEDGE CREATING LEADERSHIP AMONG THE PRINCIPALS AND THE TEACHERS IN THE 21st CENTURY. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 41(1), 1-15.

The World Economic Forum. (2023). Jobs and the Future of Work How to leverage your skills

in the post-knowledge AI economy. ค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2568, จาก

<https://www.weforum.org/stories/2023/04/how-to-leverage-skills-in-post-knowledge-ai-economy/>

The World Economic Forum. (2023). Emerging Technologies Can AI improve education? Here

are 4 potential use cases. ค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2568, จาก

<https://www.weforum.org/stories/2023/04/can-ai-improve-education-here-are-4-potential-use-cases/>

โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต้นสังกัดให้ได้รับรางวัลต่างๆ ดังนี้

รางวัลที่ได้รับ

1. โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ประจำปี 2567

2. โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม เป็นสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ ได้รับรางวัล IQA AWARD ระดับ ดีเด่น ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-499 คน) ประจำปีการศึกษา 2566

 ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เรื่อง ผลการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล IQA AWARD ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖		
ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา กำหนดให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล IQA AWARD ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ทั้งนี้ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดำเนินการคัดเลือก สถานศึกษาที่มีคุณสมบัติผ่านตามเกณฑ์รางวัล IQA AWARD ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ เพื่อให้สถานศึกษาอื่น ๆ ร่วมแสดงการยอมรับ ตามประกาศภายใน ๕ วันทำการหลังจากประกาศ หากพ้นกำหนดให้ถือว่าสถานศึกษานั้น ๆ ได้รับการยอมรับจากสถานศึกษาอื่น ๆ แล้ว หากมีสถานศึกษาใดที่ได้รับการท้วงติงขอให้ผลการพิจารณาอยู่ใน ดุลยพินิจของคณะกรรมการคัดเลือกฯ และถือเป็นที่สิ้นสุด		
บัดนี้ คณะกรรมการการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล IQA AWARD ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาในสังกัดเพื่อรับรางวัล IQA AWARD ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศผลการคัดเลือกฯ ดังต่อไปนี้		
ลำดับที่	รายชื่อสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล	ระดับรางวัล
๑	โรงเรียนสูงยางวิทยาสรรค์	ยอดเยี่ยม
๒	โรงเรียนโพธิ์แก้วประชาสรรค์	ดีเด่น
๓	โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม	ดีเด่น
๔	โรงเรียนผาน้ำทิพย์วิทยา	ดีเด่น
๕	โรงเรียนน้ำโสมวิทย	ชมเชย
๖	โรงเรียนม่วงมดวิทยาคม	ชมเชย
๗	โรงเรียนโนนสูงประชาสรรค์	ชมเชย

3. โครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ได้รับรางวัลระดับ ดีมาก ผลการประกวดนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน (1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม) โรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

 		
ผลการประกวดนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน (๑ โรงเรียน ๑ นวัตกรรม) โรงเรียนคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด		
โรงเรียน	ลำดับที่	หมายเหตุ
โรงเรียนเชียงใหม่ประชานุสรณ์	1	ดีเยี่ยม
โรงเรียนทรายทองวิทยา	2	ดีเยี่ยม
โรงเรียนเมืองสรวงวิทยา	3	ดีเยี่ยม
โรงเรียนพิทยะวงษา	4	ดีเยี่ยม
โรงเรียนอาจสามารถวิทยา	5	ดีเยี่ยม
โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยไพศาล	6	ดีมาก
โรงเรียนจันทบุรุษเกษมสุรณ	7	ดีมาก
โรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร	8	ดีมาก
โรงเรียนเมวดีพิทยาคม	9	ดีมาก
โรงเรียนหนองพอกวิทยาลัย	10	ดีมาก
โรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย์	11	ดีมาก
โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม	12	ดีมาก
โรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม	13	ดีมาก
โรงเรียนโพธิ์ทองพัฒนาวิทยา	14	ดี
โรงเรียนจันทบุรีวิทยาประชาสรรค์	15	ดี
โรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก	16	ดี
โรงเรียนอรัญพิทยาคม	17	ดี
โรงเรียนศรีสมเด็จพัฒนาวิทยา	18	ดี
โรงเรียนเทอดไทยพิทยาคม	19	ดี
โรงเรียนบุญรอดพิทยาคม	-	ไม่เข้าร่วมการแข่งขัน

4. รางวัลประเภทโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 175 คนขึ้นไป การประกวดนวัตกรรม โครงการการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาด้วยรูปแบบโครงการนวัตกรรม เพื่อชุมชนขั้นสูง(CIP Advance)

จดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระทุกวันศุกร์

คณะครูได้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ในช่วงโม่งที่ 1 ทุกวันศุกร์ ในคาบจริยธรรม โดยกิจกรรมดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยนักเรียนทุกระดับตั้งแต่ชั้น ม.1-6 จะมีตารางเรียนคาบจริยธรรม คาบที่ 1 ของวันศุกร์ ซึ่งสถานักเรียนจะนำนักเรียนทุกคนสวดมนต์ไหว้พระ ฟังสมาธิ 15 ท่า นั่งสมาธิประกอบเพลงนินพพาน และคุณครูเวรประจำวันจะมาอบรมคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งกิจกรรมนี้จะช่วยปลูกฝังคุณงามความดี การมีจิตสาธารณะ และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

กิจกรรมนวัตกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation)

โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคมได้มีการดำเนินกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรม (Smart with Heart Innovation) เป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมในวันจันทร์-วันศุกร์ ตามตารางกิจกรรมดังนี้ โดยมีครูเวรประจำวันเป็นผู้รับผิดชอบในการทำกิจกรรม ในระหว่างการเข้าแถวเคารพธงชาติ ประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลักดังนี้

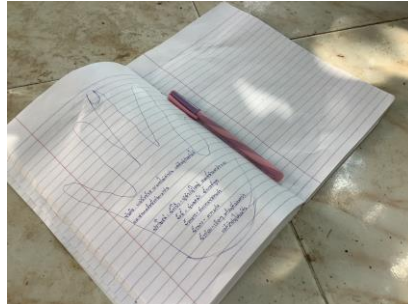
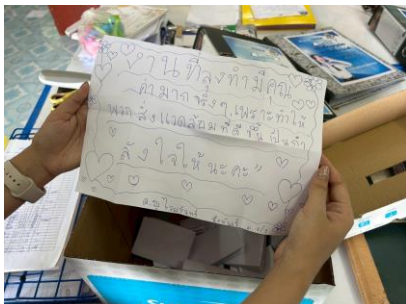
- จิต จต จ่อ
- Body Scan
- เบนยิม
- โยคะ
- เดินกำกับสติ

ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมในช่วงเข้าก่อนเตรียมชั้นเรียน

ภาพบรรยากาศการทำกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรมในแต่ละระดับชั้น

ตัวอย่างกระบวนการเรียนรู้ : รายวิชาวิทยาศาสตร์ ม.2
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะความรู้ชั้น (5Es) และการบูรณาการกิจกรรมปัญญาคุณธรรม

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Engagement)

1. นักเรียนนั่งหลับตาทำสมาธิ (*กิจกรรม จิต จด จ่อ*) กำหนดลมหายใจเข้าและออก รับรู้การเคลื่อนไหวของอวัยวะในระบบหายใจ จากนั้นครูถามคำถามนักเรียน เกี่ยวกับอวัยวะในระบบหายใจจากการที่นักเรียนได้เรียนรู้และกำกับตนเองในการหายใจเข้าและหายใจออก เพื่อนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ว่า กลไกการลำเลียงอากาศเข้าสู่ปอดต้องผ่านอวัยวะใดบ้าง

2. นักเรียนทุกคนร่วมกันตอบคำถาม (แนวการตอบ: การหายใจของมนุษย์เกิดจากการทำงานร่วมกันของจมูก ท่อลม ปอด กะบังลม กล้ามเนื้อยึดกระดูกซี่โครง และกระดูกซี่โครง)

ขั้นสอน

ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration)

1. ครูนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้เกริ่นให้นักเรียนฟังว่า “ระบบหายใจเป็นระบบแลกเปลี่ยนแก๊สของร่างกายกับสิ่งแวดล้อม โดยแก๊สออกซิเจนจากสิ่งแวดล้อมเข้าสู่ร่างกายและถูกนำไปใช้สลายสารอาหารภายในเซลล์เพื่อสร้างพลังงาน ซึ่งได้แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่จะถูกนำไปกำจัดออกทางการหายใจออก ระบบหายใจมีปอดเป็นอวัยวะสำคัญในการแลกเปลี่ยนแก๊ส”

2. นักเรียนร่วมกันศึกษา เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะในระบบหายใจ โดยใช้แอปพลิเคชัน Anatomy 3D Atlas เพื่อแสดงอวัยวะในระบบหายใจของหุ่นจำลองกายวิภาคมนุษย์ หรือภาพรายวิชาพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.2 เล่ม 1 หรือใช้วีดิทัศน์จากสื่อออนไลน์ เรื่อง ระบบหายใจ เช่น

- <https://contentcenter.obec.go.th/detail/vdo/147738>

3. ครูใช้โปรแกรมสุ่มชื่อหรือวงล้อสุ่ม เพื่อสุ่มเลือกนักเรียน 5 คน เพื่ออธิบาย โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะในระบบหายใจ ประกอบด้วยจมูก ท่อลม ปอด กะบังลม และกระดูกซี่โครง คนละ 1 อวัยวะ ตามความเข้าใจของตนเองตามที่ได้ศึกษามา

4. นักเรียนแต่ละคนเขียนแผนผังแสดงการเคลื่อนของอากาศเข้าและการเคลื่อนของอากาศออกจากร่างกาย จากนั้นครูสุ่มนักเรียน 3 คน เพื่ออธิบายแผนผังของตนเอง พร้อมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตรวจสอบความเข้าใจกับเพื่อนในห้อง (หมายเหตุ ครูเริ่มประเมินนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล และประเมินแผนผังแสดงการเคลื่อนของอากาศ โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน)

5. ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตอบคำถาม ดังนี้

- อากาศจากสิ่งแวดล้อมที่ผ่านเข้าสู่ร่างกายจะผ่านอวัยวะใดบ้าง

(แนวตอบ: อากาศเคลื่อนที่เข้าสู่ร่างกายทางจมูกหรือปาก ผ่านเข้าสู่โพรงจมูก ท่อลม ปอด และถุงลมตามลำดับ)

- อากาศประกอบด้วยฝุ่นละอองและเชื้อโรคจำนวนมาก ระบบหายใจจะมีการป้องกันการหายใจนำฝุ่นละอองและเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้อย่างไร

(แนวตอบ : ภายในโพรงจมูกมีขนทำหน้าที่กรองฝุ่นละออง เชื้อโรค และสิ่งแปลกปลอมไม่ให้เข้าสู่ทางเดินหายใจ และบริเวณเซลล์เยื่อบุของผนังท่อลมสามารถดักจับฝุ่นละออง เชื้อโรคและสิ่งแปลกปลอมไม่ให้เข้าสู่ปอด)

- ถุงลมมีลักษณะสำคัญที่เหมาะสมต่อการแลกเปลี่ยนแก๊สอย่างไร

(แนวตอบ : ถุงลมมีลักษณะเป็นถุงขนาดเล็ก มีผนังบาง และมีหลอดเลือดฝอยมาหล่อเลี้ยงจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนแก๊สระหว่างถุงลมกับหลอดเลือดฝอย)

- กะบังลมและกระดูกซี่โครงเกี่ยวข้องกับการหายใจอย่างไร

(แนวตอบ : กะบังลมทำหน้าที่ดึงรั้งปอดลงเพื่อให้อากาศผ่านเข้าสู่ปอดขณะหายใจเข้าและยกปอดขึ้นเพื่อให้อากาศออกจากปอดขณะหายใจออก ส่วนกระดูกซี่โครงทำงานร่วมกับกล้ามเนื้อยึดกระดูกซี่โครงในการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของช่องอกระหว่างการหายใจเข้าและออก)

ชั้นอธิบายความรู้ (Explanation)

6. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะในระบบหายใจ เพื่อให้ได้ข้อสรุป เช่น “ระบบหายใจประกอบด้วย จมูก ซึ่งภายในมีขนทำหน้าที่กรองฝุ่นละออง เชื้อโรคและสิ่งแปลกปลอมไม่ให้เข้าสู่ทางเดินหายใจ ท่อลมเป็นท่อกว้าง ประกอบด้วยกระดูกอ่อนรูปเกือกม้าช่วยป้องกันการแฟบหรือยุบตัวขณะหายใจเข้าและออก ท่อลมเป็นทางผ่านของอากาศเข้าสู่ปอดและช่วยดักจับฝุ่นละออง เชื้อโรค และสิ่งแปลกปลอมไม่ให้เข้าสู่ปอด ปอดประกอบด้วยถุงลมจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนแก๊สระหว่างถุงลมกับหลอดเลือดฝอย และอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับระบบหายใจ ได้แก่ กะบังลมทำหน้าที่ดึงรั้งหรือยกปอดในขณะหายใจเข้าและออก และกระดูกซี่โครงทำหน้าที่ร่วมกับกล้ามเนื้อยึดกระดูกซี่โครงในการเปลี่ยนแปลงปริมาตรของช่องอกระหว่างการหายใจเข้าและออก”

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ชั่วโมงที่ 2

ชั้นขยายความเข้าใจ (Elaboration)

7. นักเรียนแบ่งกลุ่มละ 5-6 คน ตามความสมัครใจร่วมกันสร้างแบบจำลอง “ปอดจำลอง” โดยใช้วัสดุที่หาง่ายในห้องเรียน จากนั้นครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับหลักการและกลไกการทำงานของปอดจำลอง และครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลไกการทำงานของปอดจำลอง นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญอวัยวะในระบบหายใจร่วมกันเสนอแนวความคิดในการดูแลอวัยวะในระบบหายใจ โดยปฏิบัติกิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม ชื่อกิจกรรม “ขอบคุณ” ซึ่งมีรายละเอียดกิจกรรมดังนี้

ขั้นเตรียม : ครูขอให้นักเรียนนั่งทำสมาธิ 2 นาที อยู่กับลมหายใจของตนเอง

ขั้นกิจกรรม : นักเรียนเลือก ขอบคุณ อวัยวะในระบบหายใจ คนละ 1 อวัยวะ พร้อมบอกเหตุผลประกอบและความสำคัญของอวัยวะนั้น

ขั้นจบ : ครูขอบคุณทุกความตั้งใจของทุกคน/ Empower ขึ้นชมและให้กำลังใจ

ผลการทำกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรม ชื่อกิจกรรม “ขอบคุณ”

จากการทำกิจกรรมพบว่านักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจหน้าที่ของอวัยวะในระบบหายใจ เกิดความตระหนักและสามารถอธิบายวิธีการดูแลอวัยวะในระบบหายใจได้อย่างถูกต้อง นักเรียนเกิดความรัก และเห็นถึงความสำคัญของอวัยวะในร่างกายตนเอง รวมทั้งนักเรียนได้เรียนรู้การรับฟังผู้อื่น จากการทำกิจกรรมให้นักเรียนได้เป็นผู้ฟังที่ดีในการรับฟังเพื่อนๆ แสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้ เรื่อง ระบบหายใจ โดยควรได้ข้อสรุปร่วมกันว่า “ระบบหายใจมีอวัยวะที่เป็นทางเดินของอากาศ ได้แก่ จมูก ท่อลม และปอด และมีอวัยวะที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กะบังลมและกระดูกซี่โครง โดยการเคลื่อนที่ของอากาศเข้าและออกจากปอดเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงปริมาตรและความดันภายในช่องอกซึ่งเกี่ยวกับการทำงานของกะบังลมและกระดูกซี่โครง เมื่อมนุษย์หายใจนำอากาศเข้าสู่ร่างกาย อากาศเดินทางผ่านจมูก ท่อลม และเข้าสู่ปอดซึ่งเป็นบริเวณที่เกิดการแลกเปลี่ยนแก๊สออกซิเจนกับแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ โดยแก๊สออกซิเจนแพร่จากถุงลมเข้าสู่หลอดเลือดฝอย ส่วนแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์แพร่จากหลอดเลือดฝอยเข้าสู่ถุงลมเพื่อกำจัดออกจากร่างกายผ่านการหายใจออก แก๊สออกซิเจนที่แพร่เข้าสู่หลอดเลือดฝอยจะถูกลำเลียงไปยังเนื้อเยื่อต่าง ๆ ของร่างกายและเกิดการแลกเปลี่ยนแก๊สขึ้นที่เซลล์ โดยแก๊สออกซิเจนจากหลอดเลือดฝอยแพร่เข้าสู่เซลล์ ส่วนแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์แพร่จากเซลล์เข้าสู่หลอดเลือดฝอยเพื่อลำเลียงไปยังปอดและกำจัดออกจากร่างกาย” จากนั้นนักเรียนสรุปองค์ความรู้เรื่องระบบหายใจในรูปแบบผังมโนทัศน์ลงสมุดบันทึกประจำรายวิชาวิทยาศาสตร์

ขั้นตรวจสอบผล (Evaluation)

- ครูตรวจแผนผังแสดงการเคลื่อนที่ของอากาศเข้าและออกจากร่างกาย โดยใช้แบบประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน

- ครูตรวจผังมโนทัศน์สรุป เรื่อง ระบบหายใจ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน

- ครูประเมินการปฏิบัติการ เรื่อง แบบจำลองการทำงานของปอด โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินปฏิบัติการ

- ครูสังเกตความสามารถในการสื่อสารและการคิดจากการนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ครูสังเกตความสามารถในการใช้เทคโนโลยีจากการโดยใช้แอปพลิเคชัน Anatomy 3D Atlas เพื่อศึกษาเพิ่มเติมเรื่องระบบหายใจ โดยใช้เกณฑ์จากแบบสังเกตสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ตัวอย่างรายงานการทำกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรมในคาบวิชาปัญญาคู่คุณธรรม

กิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม Smart with Heart

ธงชาติใคร ใครรัก

เป้าหมาย:
- เติบโตด้วยคุณธรรม มีจิตสำนึก
- รักชาติ รักธงชาติ รักสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- มีความรู้เกี่ยวกับธงชาติไทยและธงชาติต่างประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้ (2-5 นาที):
1. นักเรียนสามารถบอกชื่อธงชาติไทยและธงชาติต่างประเทศได้
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายของธงชาติไทยและธงชาติต่างประเทศได้

กิจกรรม:
1. ครูนำธงชาติไทยและธงชาติต่างประเทศมาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับธงชาติ

สื่อการเรียนรู้:
- ธงชาติไทยและธงชาติต่างประเทศ
- รูปภาพธงชาติ

ผลสัมฤทธิ์:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อธงชาติไทยและธงชาติต่างประเทศได้
- นักเรียนสามารถบอกความหมายของธงชาติไทยและธงชาติต่างประเทศได้

กิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม Smart with Heart

มหัศจรรย์ วัสดุรอบตัว

เป้าหมาย:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อวัสดุรอบตัวได้
- นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของวัสดุรอบตัวได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ (2-5 นาที):
1. นักเรียนสามารถบอกชื่อวัสดุรอบตัวได้
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของวัสดุรอบตัวได้

กิจกรรม:
1. ครูนำวัสดุรอบตัวมาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับวัสดุรอบตัว

สื่อการเรียนรู้:
- วัสดุรอบตัว
- รูปภาพวัสดุ

ผลสัมฤทธิ์:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อวัสดุรอบตัวได้
- นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของวัสดุรอบตัวได้

กิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม Smart with Heart

ต่อเติมภาพเลวาคณิต

เป้าหมาย:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อรูปเรขาคณิตได้
- นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัติของรูปเรขาคณิตได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ (2-5 นาที):
1. นักเรียนสามารถบอกชื่อรูปเรขาคณิตได้
2. นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัติของรูปเรขาคณิตได้

กิจกรรม:
1. ครูนำรูปเรขาคณิตมาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับรูปเรขาคณิต

สื่อการเรียนรู้:
- รูปเรขาคณิต
- รูปภาพรูปเรขาคณิต

ผลสัมฤทธิ์:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อรูปเรขาคณิตได้
- นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัติของรูปเรขาคณิตได้

กิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม Smart with Heart

สะพานสายรุ้ง

เป้าหมาย:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อสีได้
- นักเรียนสามารถบอกชื่อสีที่ชื่นชอบได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ (2-5 นาที):
1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสีได้
2. นักเรียนสามารถบอกชื่อสีที่ชื่นชอบได้

กิจกรรม:
1. ครูนำสีมาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับสี

สื่อการเรียนรู้:
- สี
- รูปภาพสี

ผลสัมฤทธิ์:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อสีได้
- นักเรียนสามารถบอกชื่อสีที่ชื่นชอบได้

กิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม Smart with Heart

สมาธิฝึกใจ

เป้าหมาย:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อสมาธิได้
- นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของสมาธิได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ (2-5 นาที):
1. นักเรียนสามารถบอกชื่อสมาธิได้
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของสมาธิได้

กิจกรรม:
1. ครูนำสมาธิมาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับสมาธิ

สื่อการเรียนรู้:
- สมาธิ
- รูปภาพสมาธิ

ผลสัมฤทธิ์:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อสมาธิได้
- นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของสมาธิได้

กิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม Smart with Heart

ดนตรี دلใจ

เป้าหมาย:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อดนตรีได้
- นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของดนตรีได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ (2-5 นาที):
1. นักเรียนสามารถบอกชื่อดนตรีได้
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของดนตรีได้

กิจกรรม:
1. ครูนำดนตรีมาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับดนตรี

สื่อการเรียนรู้:
- ดนตรี
- รูปภาพดนตรี

ผลสัมฤทธิ์:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อดนตรีได้
- นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของดนตรีได้

กิจกรรม ปัญญาคู่คุณธรรม Smart with Heart

เรื่องเล่าวันหยุด

เป้าหมาย:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อวันหยุดได้
- นักเรียนสามารถบอกกิจกรรมในวันหยุดได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ (2-5 นาที):
1. นักเรียนสามารถบอกชื่อวันหยุดได้
2. นักเรียนสามารถบอกกิจกรรมในวันหยุดได้

กิจกรรม:
1. ครูนำวันหยุดมาให้นักเรียนดู
2. นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับวันหยุด

สื่อการเรียนรู้:
- วันหยุด
- รูปภาพวันหยุด

ผลสัมฤทธิ์:
- นักเรียนสามารถบอกชื่อวันหยุดได้
- นักเรียนสามารถบอกกิจกรรมในวันหยุดได้

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการกิจกรรมปัญญาคู่คุณธรรม

โรงเรียนเชียงขวัญพิทยาคม
อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ